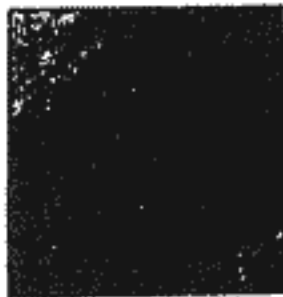

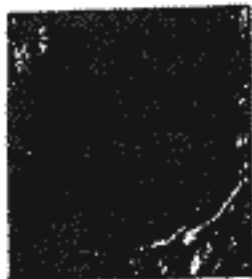
ΣΥΜΜΙΚΤΑ

— **Σφραγίς τοῦ καρδινάλιου Βησσαρίωνος.** Μετ' ἰδιαζούσης εὐχαριστήσεως δημοσιεύομεν ἑνταῦθα δύο ἔκτυπα τῆς ἀγνώστου μέχρι τοῦδε σφραγίδος τοῦ περιωνύμου καρδινάλιου Βησσαρίωνος ἐκ φωτογραφιῶν ἀποσταλείσων ἡμῖν καθ' ἡμετέραν παράκλησιν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ Δημοσίου ἀρχείου Μεδιολάνων. Καὶ τὸ μὲν ὑπ' ἀρ. 1 εἶνε εἰλημμένον ἐξ ἀποτύπου τῆς σφραγίδος ἐπὶ χάρτου κεκολλημένου διὰ σημαντρίδος ἐκ ζύμης (ostia) ἐπὶ ἐπιστολῆς τοῦ Βησσαρίωνος, ἀπευθυνθείσης τῇ 20 Ἰουνίου 1472 ἐκ Λευγδούρου εἰς τὸν δούκα Μεδιολάνων Γαλεάτσον Μαρίαν Σφόρτσαν καὶ ἀποκειμένης ἐν τῷ Carteggio Sforzesco. Francia τοῦ Δημοσίου ἀρχείου τῆς πόλεως ταύτης. Τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. 2 ἐλήφθη ἐξ ἐτέρας ἐπιστολῆς τοῦ αὐτοῦ, ἀπευθυνθείσης εἰς τὸν αὐτὸν ἐκ Νοβάρας τῇ 25 Μαΐου 1472 καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀρχεῖῳ ἀποκειμένης (Carteggio Sforzesco. Novara). Ἀμφότερα τὰ ἔγγραφα ταῦτα θέλομεν ἐκδώσει ἐν τοῖς Παλαιολογείοις καὶ Πελοποννησιακῆς καὶ ἐν ἰδίᾳ μονογραφίᾳ περὶ τῶν τελευταίων Παλαιολόγων καὶ τῆς αὐλῆς τοῦ Μεδιολάνου ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι. Καίτοι δὲ τὰ ἔκτυπα προέρχονται, καθ' ἃ φαίνεται, ἐκ δύο διαφόρων πρωτοτύπων, ἢ παραστάσις δὲν εἶνε ἱκανῶς σαφῆς ἕνεκα τοῦ περιγραφέντος ἀνωτέρῳ τρόπου τῆς σφραγίσεως. Οὐχ ἥττον διακρίνεται τὸ οἰκόσημον τοῦ Ἑλληνος καρδινάλιου, ἀποτελούμενον ἐκ θυροῦ, ἐν ᾧ δύο βραχίονες ἀνδρὸς ἀφανοῦς, οὗ αἱ χεῖρες κρατοῦσι μέγαν σταυρὸν. Μικρότερος δὲ σταυρὸς εἰκονίζεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ θυροῦ, καὶ ἐπὶ τούτου πῖλος καρδινάλιου, ἐξ οὗ κρέμανται ἑκατέρωθεν ἀστραγαλωτὰ σχοινία πλακισθύντα τὸν θυρόν. Εἰς τὴν σαφεστέραν ἐξήγησιν αὐτοῦ ἐβοήθησεν ἡμᾶς ὁ διευθυντὴς τοῦ Νομισματικοῦ μουσείου κ. Ἰω. Σβορώνος, ἔστις προσέ-

Ἄρ. 1

Ἄρ. 2

θηκεν, ὅτι τὸ οἰκόσημον τοῦτο εἶνε δλωσ τυπικόν, οἷα καὶ ἄλλα πολλὰ πικρικά (Ἴδε *Camillo Serafini Le monete e le bolle plombee pontificie del Mcdagliere Vaticano. Ἐν Μεδιολάνῳ 1910. Τόμ. Α΄. Πίν. b καὶ Τόμ. Β΄ Πίν. e, f*), καὶ μόνον διακριτικόν ἔχει τὸ ἐπίσημον τοῦ θυρεοῦ.

— **Ἀθηναῖος κητώρ κωδίκος.** Εἰς τοὺς Ἀθηναίους κητόρας κωδίκων (Ἴδε *Σπυρ. Π. Λάμπρου Ἀθηναῖοι βιβλιογράφοι καὶ κητόρες κωδίκων ἐν Ἐπετηρίδι Παρνασσοῦ Ἔτ. ζ΄, 1902, σ. 159 κ. ἔ. καὶ ἐν χωριστῷ τεύχει.—Συμπληρώματα εἰς τοὺς Ἀθηναίους βιβλιογράφους καὶ κητόρας κωδίκων, αὐτόθι Ἔτ. Η΄, 1904, σ. 49 κ. ἔ. καὶ ἐν χωριστῷ τεύχει.—Νέου Ἑλληνομνήμωνος Τόμ. Α΄ σ. 376. Γ΄ σ. 176, 486, 494, Δ΄ σ. 30 σημ. 2, 91. Ε΄ σ. 101. ζ΄ σ. 112. Ζ΄ σ. 486*) προστεθῆτω καὶ ὁ Εὐθύμιος Ἀθηνῶν. Καὶ δὴ ἐν κώδικι τῆς ἐν Χάλκῃ ἱεράς μονῆς τῆς Ἀγίας Τριάδος τῆς ἐπονομαζομένης τοῦ Ἐσόπτρου, ἧς τὰ χειρόγραφα εὐρηγῆται κατατεθειμένα ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς Χάλκης, φέροντι ἐν αὐτῇ τὸν ἀριθμὸν 132 καὶ γεγραμμένῳ ἐπὶ περγαμνῆς ἐν αἰῶνι μὴ σημειουμένῳ ἐν τῷ χειρογράφῳ καταλόγῳ τῷ συνταχθέντι τῷ 1862, ὑπὸ Θεοδώρου Κυριακίου, ὃν εἶδομεν τῷ 1909 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῷ διευθυντῇ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φάρου κ. Γρηγορίῳ Παπαμιχαήλ, ἀναγινώσκονται ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι τὰ ἐξῆς *Μηνὶ Μαρτίῳ ἰ΄ ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἀνεγνωσα κἀγὼ ταύτην τὴν βίβλον ἔτος ,ςψμθ΄ (=1241). Εἶτα δ΄ ἔπονται τάδε Εὐθυμίου Ἀθηνῶν τοῦ ἐν Μεσημβρίᾳ τὴν ἄσκησιν ἔχοντος, Κύριε βοήθει λοιπὸν πᾶσιν ἡμῖν. Τὸ πρῶτον σημείωμα εἶνε γεγραμμένον δι΄ ἄλλης χειρὸς καὶ οὐχὶ τῆς τοῦ Εὐθυμίου Ἀθηνῶν, ὅστις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε μητροπολίτης ταύτης τῆς πόλεως λατινοκρατουμένης, καθ΄ ὃν χρόνον ἡ ἑλληνικὴ μητρόπολις ἦτο κατηργημένη, πλὴν ἢ ἂν ἦτο ἀπλῶς τιτουλάριος. Ἴδε περὶ τῶν ἐπὶ λατινοκρατίας τιτουλαρίων Ἀθηνῶν τὸ ἡμέτερον σημείωμα ἐν τῇ μεταφράσει τῆς τοῦ Γρηγοροβίου Ἱστορίας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας Τόμ. Β΄ σ. 230. Ἀλλ΄ οὐδὲ μεταξὺ τούτων εὐρίσκομέν τινα Εὐθύμιον καλούμενον, ὡς οὐδὲ μεταξὺ τῶν κατόπιν ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν Ἀθηνῶν. Ἴδε Παναρέτιου Κωνσταντινίδου Κατάλογος ἱστορικὸς κτλ. ἐν Σωτήρι Τόμ. Β΄ (1877-8) σ. 123, 138, 157, 173, 187 καὶ Τόμ. Γ΄ (1878-9) σ. 9, 29, 37, 58, 77, 87, 134. Κατὰ ταῦτα ὁ Εὐθύμιος πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν τὸν χρόνον τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ καὶ διὰ*

τίνα λόγον εἶχε κατὰ τὸ ἀνωτέρω σημεῖωμα τὴν ἀσκησιν ἐν Μεσημβρία.

— **Πόθεν τὸ ὄνομα Μπιζάνη.** Ἡ ἡπειρωτικὴ ἐκστρατεία ἐδόξασε τὸ ὄνομα Μπιζάνη, ὅπερ τινὲς μὲν γράφουσιν οὐκ ὀρθῶς Μπιζάνι, ἄλλοι δὲ καὶ συμπληροῦσιν ἀνευ λόγου ἐπὶ τὸ ἀρχαιοπρεπέστερον εἰς Μπιζάνιον. Ἀλλὰ καὶ ἡ τοπωνυμία αὕτη εἶνε τῶν πολλῶν ἐκείνων τῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ γενικὴν ἐκφερομένων πρὸς ἐνδειξιν κτήσεως καὶ προέρχεται ἀναμφισβόλως ἐκ τοῦ ὀνόματος Μπιζάνη τινός, κατ' ἀγνωστον χρόνον δεσπόσαντος τῆς περιοχῆς ἐκείνης.

Βεβαιούται δ' ἡ τοιαύτη εἰκασία ἐκ τῆς εὐρέσεως τοῦ ὀνόματος Πιζάνη ὡς ἀνήκοντος εἰς οἶκον ἐξ Ἰωαννίνων. Καὶ δὴ μεταξὺ τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Κύπρῳ μονῆς τοῦ Κύκκου ὑπάρχει καὶ «Πεντάτευχος τοῦ Μωϋσέως . . . διορθωθείσα κατὰ τινὰς λέξεις ὑπὸ Πιζάνη τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων» (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Ζ' σ. 201). Ὅτι δὲ συχνάκις τὸ π μεταβάλλεται εἰς μπ διὰ συμπτύξεως τοῦ φθόγγου ν τῆς αἰτιατικῆς καὶ ἐπομένῃς λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ π ἀποδεικνύεται ὡς ἐν παραδείγματι ἐκ τοῦ ΤΗΜ ΠΟΛΙΝ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν, ἐκ τοῦ Σταμπούλ καὶ τῶν ὁμοίων καὶ ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις ὀνόματος τῶν Βενιζέλων, οἵτινες καὶ Πενιζέλοι καὶ Μπενιζέλοι ἐλέγοντο.

— **Ἀπαριάξω.** Ἐν τῷ Θρήνῳ ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῷ ὑφ' ἡμῶν μὲν ἀποδοθέντι εἰς τὸν ἐκ Σερρών παπᾶν Συναδηνόν, γραφέντι δὲ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου Πωγωνιανῆς (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Γ', 1909, σ. 496), ὁ στίχος 146 ἔχει ἐν τῷ κώδικι 153 τῆς ἐν Ἀγίῳ ὄρει Μονῆς Κουτλουμουσίου ὡδε· Καὶ τῶρα μᾶς ἐπαρίσσεσιν εἰς βάλθος ἀπωλείας. Ἐκδόντες αὐτὸν τὸ πρῶτον ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐστία» Τόμ. ΚΒ' (1882) σ. 823 κ. ἐ. διορθώσαμεν τὸ ἐπαρίσσεσιν, ὑπολαβόντες αὐτὸ λελανθασμένον, εἰς ἐπαράτισσεσιν ἄλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ αὐτοῦ Θρήνου ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ε', 1908, σ. 255, ἀποκατεστήσαμεν καὶ πάλιν τὴν γραφὴν τοῦ κώδικος ἐπαρίσσεσιν ὡς ὀρθήν, ὑποσημειώσαντες τὰδε· «Τῆς λέξεως ἀπαριάξω ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ ἀφίνω γίνεται χρῆσις ἐν Ἠπειρῷ, ἰσως δὲ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Εὑρηται δὲ τὸ ῥῆμα καὶ ἐν σημειώματι τοῦ κώδικος 70 τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου· το ἀπαρηγᾶξῃ εἰς τὸν κηροητῆ γιανῆκη τα χερρη (Σπυρ. Π. Δάμπρου Catalogue of the greek manuscripts on Mount Athos Τόμ. Α' σ. 260). Εἰς ταῦτα πρὸςθέτομεν, ὅτι ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν εὐρίσκομεν τὸ ῥῆμα τοῦτο

καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ αἰδεσιμωτάτου *J. Laspdertz*, γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς προστασίας τῷ 1837 ἐκδοθέντι ἐν Κερκύρα *A modern Greek and English Lexicum*. Εἶνε δὲ τὸ λεξικὸν τοῦτο ἀξίον λόγου καὶ περιεργον διὰ τὴν ἀνάμιξιν πολλῶν νεοπλαστῶν ἑλληνικῶν λέξεων, ἐκ τῶν ἐπιχωριαζουσῶν ἐν τῇ Ἰονίῳ πολιτείᾳ, καὶ πλείστων δημωδῶν, ὧν χάριν εἶνε ἀξίον προσοχῆς ὑπὸ τῶν συντακτῶν τοῦ Λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἐν αὐτῷ εὐρίσκωμεν τὴν λέξιν ἀπαργιάζω ἐξηγουμένην διὰ τῶν ἀγγλικῶν *abandon, leave, quit, grant, cede* καὶ τὸ ἀπαργίασμα ἀποδιδόμενον διὰ τῶν ἀγγλικῶν *leaving, abandonment, cessation, consignment*. Παρακληθεὶς δ' ὑφ' ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ Λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης κ. Κ. Ἄμαντος νὰ παράσχῃ ἡμῖν πλείοτέρᾳ τινα στοιχεῖα περὶ τῆς λέξεως ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ Λεξικοῦ τούτου ἀπήντησεν ἡμῖν διὰ τῶν ἐξῆς «Περὶ τοῦ ἀπαργιάζω εὐρίσκω εἰς τὸ ἀρχεῖον: Ἡ λέξις εὐχρηστος ἐν Ἠπειρῷ, Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐγκαταλείπω, ἀφήνω. «Σπίτι ἀπαρτισμένο» ἐρτημωθέν. Ἐκ Κερκύρας δὲν το ἔχομεν. Ἐκ Κεραλληνίας σημειοῦται μὲ τὴν σημασίαν «θέτω κατὰ μέρος, διανέμω». — Ἐκ τοῦ ιζ' αἰῶνος σημειοῦται ἀπαρίασε = κατέλιπεν ἐν *Byzantinische Zeitschrift* Γ' 284. Ὁ Κοραῆς (*Ἄτακτα Β'*, 41) γράφει ἀπαργιάζω. — Ἐν Φιλίστορι Γ' 125 ἐτυμολογεῖται ἐκ τοῦ ἀπαρχαιάζω, ἐν δὲ Μεσαιωνικοῖς Χατζιδάκι (*Α'* 211) ἐκ παρεῶ-παρεΐασα. Τὰς παραπομπὰς τῶν ἀρχείων δὲν ἐξήλεγξα».

Εἰς ταῦτα προσθέτομεν, ὅτι εἶδον περὶ τῆς ἐν Κερκύρα χρήσεως τῆς λέξεως ἔχομεν παρὰ Κερκυραίου βραχὺν χρόνον μετὰ τὴν πρώτην ὑφ' ἡμῶν ἐκδοσιν τοῦ κειμένου, ὅπερ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἀφορμὴν τοῦ παρόντος σημειώματος.

— Τὸ λεύκωμα τοῦ *Λεωνίδα Σγούτα*. Παρὰ τοῦ φίλου κ. Σωκράτους Κουγέα, καθηγητοῦ τοῦ Προτύπου γυμνασίου, ἐλάβομεν τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν

Ἐκτελῶν τὴν δι' ὑμῶν διαδιδασθεῖσαν παραγγελίαν τοῦ ἐν Μονάχῳ διδασκάλου μου κ. Ὄθωνος Κρουσίου, ἐξήτασα μετὰ προσοχῆς τὸ λεύκωμα, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἐν τῷ *Νέῳ Ἑλληνομνήμονι* Τόμ. 11 σελ. 190 κ. ἐ., ἀνακοινῶ δ' ὑμῖν ἐν συντόμῳ τὰ πορίσματα τῶν παρατηρήσεών μου.

Τὸ λεύκωμα τοῦτο δὲν εἶναι τοῦ Ἀλεξάνδρου Σχινᾶ, ἀλλ' ἀνήκειν εἰς τὸν διακρεπῆ νομικὸν καὶ ἰδρυτὴν τῆς «Θέμιδος» Λεωνίδα Σγούταν,

περισλθὸν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ δωρεᾶς τοῦ κατόχου ῥητῶς ἀνα-
 γραφομένης ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ. Ὅτι δὲ τοῦτο εἶναι τὸ δωρηθὲν
 «ἐκ χειρογράφων *Album*» τοῦ Λεωνίδα Σγούτα, δηλοῦται ἐκ τε τοῦ
 ἐνθυμήματος τοῦ ποιητοῦ Uhland: «Leonidas! schönes Lösungswort... κτλ. (N. Ἑλλην. ἐνθ' ἀν. σ. 192) καὶ ἔτι σαφέστερον ἐκ τοῦ
 ἐν φ. 58^α ἐνθυμήματος τοῦ Renard (:) «Vergessen Sie, lieber
 Sgouta, im schönen Griechenland Ihre Heidelberger Freunde
 nicht». Ἐν τῷ λευκώματι τούτῳ περιέχονται περὶ τὰ διακόσια αὐ-
 τόγραφα ἐνθυμήματα, ἐξ ὧν πέντε εἶναι μουσικαὶ συνθέσεις, δέκα καὶ
 τέσσαρα εἶναι ἰχνογραφήματα, τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ῥήσεις καὶ γνῶμαι,
 ἔμμετροι ἢ εἰς πεζὸν, πρωτότυποι ἢ ἀντίγραφα ἐκ γνωστῶν ποιητῶν
 καὶ συγγραφέων, φερόμεναι εἰς διαφόρους γλώσσας, εἰς τὴν Ἀγγλι-
 κήν, Γαλλικὴν, Ἑλληνικὴν, Ἰταλικὴν καὶ Λατινικὴν, αἱ πλεῖσται δὲ
 εἰς τὴν Γερμανικὴν. Ἐκ τῶν ἐνθυμημάτων τὸ πρῶτον κατὰ χρονολο-
 γικὴν σειρὰν εἶναι τὸ τῆς περιφήμου Ἀγγλίδος συγγραφέως Austin,
 γραφὲν ἐν Βερολίῳ τὴν 29 Μαρτίου 1843, ὕστατον δὲ τὸ τοῦ μεγάλου
 Γερμανοῦ φιλολόγου Hermann Sauppe, γραφὲν ἐν Ἀθήναις
 τῇ 31 Μαρτίου 1874, τέσσαρα δηλ. ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Σγούτα.
 Τὰ λοιπὰ, γραφέντα ἐν διαφόροις πόλεσι τῆς Γερμανίας, Ἰταλίας,
 Γαλλίας, ἐν Λονδίῳ καὶ Ἀθήναις, παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς τὸ νῆμα,
 δι' οὗ δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὰς ἐν Ἑσπερίᾳ σπουδὰς τοῦ
 Ἑλλήνος νομικοῦ καὶ νὰ γνωρίσωμεν τοὺς κύκλους τῶν λογίων καὶ
 ἐπιστημόνων, μεθ' ὧν οὗτος συναναστρέφετο.

«Τὰ ἐκ μουσικῶν συνθέσεων ἀποτελούμενα ἐνθυμήματα εἶναι τῆς
 περιφήμου Ἰταλίδος βιολιστρίας Teresa Milanollo, τοῦ περιωνύμου
 Βέλγου μουσικοῦ συνθέτου Etienne Soubre, ἀμφότερα γραφέντα ἐν
 Spa τοῦ Βελγίου τῇ 28.8.44, τῆς Ἰωάννας Kinkel, τῆς λογιωτάτης
 καὶ μουσικωτάτης συζύγου τοῦ περιφήμου ποιητοῦ καὶ ῥιζοσπάστου
 Gottfried Kinkel, τοῦ A. von Adelburg καὶ τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ
 μουσουργοῦ Ἰωακείμ Rossini.

«Ἐκ τῶν ἰχνογραφημάτων ἀξιολογώτατον εἶναι τὸ ἐν φ. 88^α σύμ-
 πλεγμα, παριστάνον σκηρῆν ἐκ συναναστροφῆς τινος ἐν Βονωνίᾳ.
 Τὸ ἐν φ. 90^α, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἐν φ. 96^α, εἶναι ἀναμφιδόλως προσω-
 πογραφαὶ αὐτοῦ τοῦ Σγούτα, σχεδιασθεῖσαι ἐν Ῥώμῃ τὸν Φεβρουά-
 ριον τοῦ 1845, ἢ μὲν ὑπὸ M. Fles, ἢ δὲ ὑπὸ Bern. Bank. Τὸ δ' ἐν
 φ. 78^α, παριστάνον τὴν ἐν Μονάχῳ Frauenkirche, εἶναι σχεδιάσμα
 τοῦ ἐξόχου ζωγράφου καὶ ποιητοῦ κόμητος Φραγκίσκου Rosci, τοῦ

καλλιτεχνικοῦ φίλου καὶ συντρόφου τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τοῦ Α'.

«Τὰ ἄλλα ἐνθυμήματα εἶναι αὐτόγραφα διαφόρων ὑπερόχων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῆς ἐπαχῆς ἐκείνης, διακρινομένων ἐν τε ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμασι. Τὰ περισσώτερα δὲ τούτων προέρχονται ἐκ νομικῶν καὶ πολιτειολόγων, πρὸς οὓς ἕνεκα τῶν σπουδῶν αὐτοῦ εἰς στενοτέρας εὗρισκετο σχέσεις ὁ Σγούτας. Οὕτω π. χ. αὐτογράφους ῥήσεις καὶ γνώμης ἔχουσι ἀναγράψει ἐν τῇ λευκώματι τοῦ Σγούτα οἱ Γερμανοὶ νομοδιδάσκαλοι Blume, Böcking, Bruns, Dirksen, Eichhorn, Heimbach, Hefter, v. Lingenthal, v. Maurer, Mittermaier, Puchta, Reyscher, Savigny, Stahl, Vangerow, Walter, Warkönig κ.τ.λ., οἱ πολιτειολόγοι v. Adelburg, Dahlmann, Feder, Mendelssohn, Wolowski, οἱ φιλόσοφοι Clemens, Renan, Schelling, Schubert, οἱ ἱστορικοὶ Arndt, Buchon, Curtius, Gervinus, Grote, Raumer, Schlösser, Zinkeisen κ.τ.λ., οἱ φιλόλογοι Böckh, Brandis, Braun, Creuzer, Forchhammer, οἱ ἀδελφοὶ Grimm, Hermann, Parthey, Pindler, Ritschl, Sauppe, Schlegel, Thiersch, Trendelenburg, Welcker κ.τ.λ., οἱ γεωγράφοι Andrée, Ritter, οἱ θεολόγοι Herpe, Neander, Strauss κ.τ.λ., ὁ διάσημος ἰατρός Naumann, ὁ ζωγράφος Rottmann ὁ ζωγραφήσας τοὺς ἐν Μονάχῳ ἑλληνικοὺς πίνακας, οἱ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς v. Arnim, Auerbach, Blesson, Heller, Kerner, Kinkel, Karl Mayer, Pfizer, Rückert, Schwal, Uhland, Tieck, Werder, ὁ Ἰταλὸς Regaldi, ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Halm κρυπτόμενος αὐστριακὸς νομικὸς κόμης Bellinghausen κ.τ.λ.

«Γυναικῶν δὲ αὐτόγραφα, ἐκτὸς τῶν Austin, Milanollo, Kinkel, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω, περιέχονται ἐν τῇ λευκώματι καὶ τῆς Σοφίας Bandel, τῆς Bettine (τῆς περιωνύμου φίλης τοῦ Goethe Ἑλισάβετ von Arnim), τῆς περιφήμου Ἀγγλίδος συγγραφέως Bury (Marie Pauline Stuart), τῆς Κορνηλίας Renan, τῆς περιφήμου διηγηματογράφου Λουίζης Schücking, τῆς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Daniel Stern κρυπτομένης περιφήμου Γαλλίδος συγγραφέως Μαρίας de Flavigny, κομίσσης d'Agoult (τῆς ἐρωμένης τοῦ Liszt καὶ Richard Wagner) καὶ πολλῶν ἄλλων.

«Τοιοῦτον ὂν ἐν ὀλίγοις κατὰ τὸ περιεχόμενον τὸ λευκώμα τοῦτο, ἐπερ δικαίως ἐχαρακτήριζεν ὡς κειμήλιον ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ ὁ ἀσέλιμος Σγούτας, ὅχι μόνον τὰ περὶ Ἑλλάδος φρονήματα διασημοτάτων ἀλλοδαπῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκδιδόμενον θὰ παρρουσιάσῃ, ἀλλὰ καὶ

τὴν τέχνην, ἰδίως δὲ τὴν γερμανικὴν λογοτεχνίαν θὰ πλουτίσῃ, εἰτε περιέχον δικασίμων ποιητῶν ἀνέκδοτα ποιήματα.

«Περὶ τούτου ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κρουσίου θὰ δικλάθωμεν ἀλλαχοῦ διὰ μακρῶν».

— *Προσθήκαι εἰς τὰ περὶ εἰκονογραφημένων λογοτεχνικῶν κωδίκων*, περὶ ὧν ἴδε Νέον Ἑλληνομνήμονα Τόμ. ΙΑ' σ. 433 κ. ἑ. Εἰς τοὺς ἐν τῷ ἀρθρῷ τούτῳ ἀναγραφομένους κώδικας προσθετέον καὶ τὸν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 35 κώδικι τῆς Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης Λειψίας Λόγον παρηγορητικὸν περὶ εὐτυχίας καὶ δυστυχίας τὸν ὑπ' ἡμῶν κατὰ μὲν τὸν κώδικα ἐκεῖνον ἐκδεδομένον ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Β' 1905, σ. 407 κ. ἑ., πρότερον δὲ κατὰ τὸν Miscellaneus 282 τῆς ἐν Ὁξωνίῳ Βοδλημιανῆς βιβλιοθήκης ἐν τοῖς Romanis græcis σ. 289 κ. ἑ. Περιέχει δὲ ὁ Λόγος ἐν τῷ κώδικι τῆς Λειψίας πέντε εἰκόνας, ὧν μία ἐξεδόθη ἐν τῷ Πίνακι Η' τοῦ ΙΑ' Τόμου τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος, διὰ πλείστας δὲ ὄσας ἄλλας εἶχεν ἀφεθῆ καὶ νὸς χάρος, ἀλλὰ δὲν ἐγράφησαν αὐταί. Περὶ δὲ τῶν ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. ΙΑ' σ. 515 μνημονευομένων εἰκόνων τοῦ λονδινείου χειρογράφου τοῦ Ἐρωτοκρίτου πρόσθετες, ὅτι πρῶτος ἐξέδωκε δύο αὐτῶν ὁ κ. Ν. Γ. Πολίτης ἐν τῇ Λαογραφίᾳ Τόμ. Α', 1909, σ. 64 καὶ 65. Δημοσιεύονται δ' αὐτόθι ἐν σ. 24 καὶ 25 καὶ πανομοιότυπα εἰκόνων τοῦ Ἐρωτοκρίτου καὶ τῆς Ἀρετούσης ἐκ τῆς βενετικῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἐρωτοκρίτου τοῦ ἔτους 1811.

— *Διορθώσεις εἰς τὰ ἀγιορειτικὰ δημῶδη ᾄσματα*. Ὁ ἡμέτερος μαθητὴς κ. Χρῆστος Λαμπράκης, καθηγητὴς γυμνασίου, προτείνει τὰς ἐξῆς διορθώσεις εἰς τὰ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. ΙΑ' σ. 428 ἐκδοθέντα δημῶδη ᾄσματα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1203 κώδικος τῆς ἐν Ἄγιῳ ὄρει μονῆς Ἰθέρων· ἀρ. 3, στ. 6 ἀντὶ ἐβγαίνῃ γρ. ἐβγαίνε.— ἀρ. 7, στ. 7 ἀντὶ πρόβαλε γρ. πρόβαλαν.— ἀρ. 11, στ. 3 ἀντὶ ἀκούει] λαλιά γρ. ἀκούει καὶ] λαλιά.— Ἐν δὲ ἀρ. 6, στ. 4 ἀντὶ μεταλάβῃ γρ. μεταλάβη.

— *Παρατηρήσεις εἰς τὰ ἀνέκδοτα ἐπιγράμματα* (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. ΙΑ' σ. 353 κ. ἑ.). Ὁ φίλος κ. Σωκράτης Κουγέας ἔγραψεν ἡμῖν τὰ ἐξῆς περὶ τῶν ἐπιγραμμάτων τούτων·
«Ἐν στ. 2 τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 ἀντὶ ἧς ὄρω κόρης ἀναγνωσθήτω ἧς ἐρῶ κόρης. Ἐν δὲ στ. 16 τοῦ αὐτοῦ διορθωθήτω τὸ τυπογραφικὸν παρό-

ραμα ἔφη εἰς ἔφν. Θὰ ἦτο λίαν ἐνδιαφέρον νὰ ἐρευνηθῶσιν αἱ μυθογραφικαὶ πηγαι, ἃς εἶχεν ὑπ' ὄψει ὁ ἐπιγραμματοποιός. Οὕτω π. χ. ἐν τῷ εἰς Ἀλφειὸν ἐπιγράμματι, τῷ ὑπ' ἀριθ. 9, « Ροῦν ἄβροχον κατεῖδον ὕδατος μέσον » ὁ ποιητὴς ἔχει ὑπ' ὄψει τὴν μεμονωμένην παράδοσιν, καθ' ἣν τὰ ὕδατα τοῦ Ἀλφειοῦ ἐπιπλέοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης χωρὶς ν' ἀναμιχθῶσι πρὸς τὰ θαλάσσια φθάνουσι πόσιμα εἰς τὴν Σικελίαν (Προβλ. Φιλοστράτου Τὰ εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλώνιον VIII, 15). Ἴσως δὲ ὁ λαμποποιός τοῦ Urbipatis εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς ἑξαμέτρους Νόννου τοῦ Πανοπολίτου (Διονυσιακῶν 13. στ. 326 « Ἀλφειὸς ἀλήτης πορθμύων βατὸν οἶδμα, καὶ ἀκροτάτου διὰ πόντου ἔλκει δούλον Ἐρωτος ὑπέριτερον ἄβροχον ὕδαρ... »).

Ὁ δὲ κ. Χρ. Λαμπράκης παρατηρεῖ, ὅτι ἐν σι. β τοῦ 8 ἐπιγράμματος ἀντὶ τοῦ Φαῖδραν τοῦ κώδικος γραπτέον Φαῖδραν καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑποσημείωσει τῆς αὐτῆς σελίδος διορθωτέον τὸ τυπογραφικὸν παρόραμα A, 5 εἰς B, 5.

— Ἐπιγραφικὰ χαράγματα ὑπὲρ εὐπλοίας. Ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. IB' σ. 35 παρατηρήσμεν, ὅτι πλὴν τῶν ἐν ταῖς Ἰράμμασι τῆς Σύρου καὶ τῆς Ἡπείρου ἐπιγραφικῶν χαραγμάτων ναυτιλλομένων καὶ περὶ τὴν Πύλον ποῦ καὶ ἀνακοίνωσιν μαθητοῦ ἡμῶν. πρὸ πολλοῦ γενομένην, εὐρίσκειται βράχος μεσοτὸς ἐπιγραφῶν, πιθανῶς ὁμοίων πρὸς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος, ἀλλὰ δυστυχῶς παρέπεσε τὸ οἰκτεῖον ἡμῶν σημεῖωμα. Μετὰ δὲ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς οἰκτείας σελίδος εὐρομεν, ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος εἶνε ἢ μικρὰ καὶ ἀκατοίκητος νησίς Πρώτη ἢ κειμένη μεταξὺ Πύλου καὶ Κυπαρισσίας, καὶ ὅτι μετὰ τὰ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ ἡμῶν ἀνακοινωθέντα ἡμῖν τὰ χαράγματα ἐκεῖνα πρῶτον μὲν ἐμνημονεύθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργίου Παπανδρέου (« Ἡ νῆσος Πρώτη » ἐν τῷ περιοδικῷ « Ἀρμονία » Τόμ. I', 1902, σ. 238), μαρτυροῦντος, ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ μελετήσῃ αὐτὰ, εἶτα δ' ἀνεγνώσθησαν, ἐμελετήθησαν καὶ ἐξεδόθησαν. Κεῖνται δ' ἐπὶ τῶν βράχων ὀρμίσκου, σχηματιζομένου ἐν τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ τῆς Πρώτης, καὶ εἶνε πλείστα ὄσα εὐχαριστήρια καὶ εὐχετικά, χαραχθέντα ὑπὸ ναυτιλλομένων εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν Ἄρτεμιν καὶ τοὺς Διοσκόρους. Ταῦτα ἐξέδωκε τὸ πρῶτον, ἀντιγράψας μετὰ πολλοῦ κόπου, ὁ Ὁλλανδὸς Strjd ἐν τῷ Mnemosyne Τόμ. KA', 1904, σ. 361 κ. ἐ., τὸ δεῦτερον δὲ μετὰ νέαν μελέτην ὁ Kolbe ἐν ταῖς Inscriptiones graecae (Ἐν Βερολίνῳ. 1912. Τόμ. E' τεσχ. α' ἀρ. 1533 - 1558), δευτεῖς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν ποιεῖται μνησὶν καὶ ἀναλόγων ἐπιγρα-

φῶν ἐν Θάσῳ καὶ τῶν ἐν τοῖς Γράμμασι τῆς Σύρου, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τῆς Ἡπείρου. Εἶνε δ' αἱ εὐπλοῦσαι ἐπιγραφαὶ τῆς Θάσου οὐχὶ χαράγματα ἐπὶ βράχων, ἀλλὰ γεγραμμένα ἐπὶ ἰδίων λίθων καὶ εὐρηγται ἐκδοδομένοι ἐν ταῖς *Inscriptiones graecae* (Ἐν Βερολίῳ. 1909. Τόμ. IB' τευχ. η' ἀρ. 581 κ. ε.).

— *Παλαιογραφικαὶ ἐκφράσεις.* Ἐκφράσεις τινὲς τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης φαίνονται προεληθοῦσαι ἐκ τῆς παλαιογραφίας. Τοιαῦται φαίνονται ἡμῖν αἱ ἑξῆς τρεῖς α') *Με τὸ νῦ καὶ με τὸ σίγμα* β') *Τελεία καὶ παῦλα* γ') *Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς.*

Τούτων ἡ πρώτη, σημαίνουσα τὸ ἐξηκριθωμένον, τὴν μνησίαν πρῶτων τῶν λεπτομερειῶν, ἐξηγεῖται ἐκ τῆς συνηθείας τῶν ἀρχαιοτέρων βιβλιογράφων, παρ' οἷς τὰ γράμματα *ν* καὶ *σ* παραλείπονται, τὸ μὲν *ν* ἀντικαθιστάμενον ἐνίοτε διὰ γραμμῆς — ἀνωθεν τοῦ στίχου ἢ ἐν τῇ συλλαβῇ *ον* γραφομένη **, τὸ δὲ *σ* ἐν τῇ συλλαβῇ *ος*, τοῦ *ο* ἀνωθεν τοῦ στίχου ἀνευ τοῦ *σ* σημαίνοντος τὸ *σσ*. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἡ ἔκφρασις *Με τὸ νῦ καὶ με τὸ σίγμα* μόνον οὐτ' ἐξέλειπεν ἢ συνηθεία τῶν τοιούτων βραχυγραφῶν, περιελθοῦσων καὶ εἰς τὰ πρῶτα ἐντοπα βιβλία, ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ, καὶ ἐσήμαινε τὸ κατ' ἀρχὰς τὸ πλήρες, τὸ τέλειον, ἔπειτα δὲ περιήλθεν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐξηκριθωμένου.

Τὸ δὲ *Τελεία καὶ παῦλα*, σημαῖνον τὸ τέλος λόγου διηγήσεως ἢ πράξεως, προήλθε βεβαίως ἐκ τῆς συνηθείας τῶν βιβλιογράφων τοῦ θέτειν ἐν τέλει πραγματείας τινὸς τὰ σημεία: ~ ἅτινα ἀντικατεστάθησαν ἀργότερον ὑπὸ τῶν σημείων, μόλις τὸν δέκατον ἑβδομον αἰῶνα. — Ἀλλὰ περὶ τοῦ συστρεφομένου καὶ οἶονεὶ περισπωμένου ~ γινώσκωμεν, ὅτι ὠνομάζετο *μαγάς* ("Ἴδε Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Γ', 1909, σ. 338), *παῦλα* δὲ εἶνε κατὰ τὴν σχολικὴν χρῆσιν ἢ εὐθεῖα γραμμῆ — ἧς ἡ τοιαύτη ἔννοια δὲν εἶνε ἀναγεγραμμένη ἐν τοῖς λεξικοῖς. Κατὰ ταῦτα ἐκ τῆς ἐν τοῖς σχολείοις γραφῆς περὶ τὸν δέκατον ἑβδομον αἰῶνα φαίνεται διαδοθεῖσθαι ἢ φράσις *Τελεία καὶ παῦλα*.

Παλαιογραφικῆς δὲ προελεύσεως θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ὑποτεθῇ καὶ τὸ *Κάτω κάτω τῆς γραφῆς*, ἂν θεωρηθῇ, ὡς νομιζόμεν, ὑπονοοῦσιν ἀρχικῶς τὴν γραφὴν τὴν ὑποκειμένην εἰς ἄλλην ἀνωθεν αὐτῆς. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἐν τοῖς καλλιψήστοις. Καὶ δὲν ὑπονοεῖ μὲν τοῦτο καὶ μελέτην τῶν καλλιψήστων, εἰ καὶ ἡ ὑπαρξὶς τοιούτων κωδίκων, ἔστω καὶ ἀνευ οἰαςδὴποτε εἰδικῆς περὶ αὐτὰ δικτριδῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ διαλάβῃ τοὺς μελετῶντας τὰ χειρόγραφα. Ἐντεῦθεν δὲ δυνάμεθα νὰ προσδιορίσω-

μεν ὡς χρόνον, καθ' ὃν ἤρχισεν ἡ χρῆσις τῆς φράσεως, τὸν πρὸ τῆς διαδόσεως τῶν ἐντύπων βιβλίων. Ἡ δὲ πρώτη σημειοσία τῆς φράσεως, ἂν εἶνε ὀρθὴ ἢ τοιαύτη ἐρμηνεία, θὰ ἦτο οὐχί ἢ ὑπὸ τύπον ποιᾶς τινος συγκαταβάσεως ἀποδοχῆ τελικῆς τινος λύσεως, ἀλλ' ἢ ὑπόδειξις κεκρυμμένης τινὸς ἐννοίας. Καὶ ἔχομεν μὲν τινὰς ἐνδοιασμοὺς περὶ τῆς ἐνταῦθα προτεινομένης τοιαύτης προσελύσεως τῆς φράσεως, ἀλλ' αὕτη εἶνε πάντως προτιμότερα τῆς ὑποθέσεως, καθ' ἣν θὰ ἴδυνάμεθα νὰ νομίσωμεν, ὅτι τὸ *Κάτω κάτω* τῆς γραφῆς προήλθεν ἐκ τῶν ὑστερογράφων τῶν ἐπιστολῶν, εἰς ἃ ἐνίοτε ὁ ἐπιστέλλων ἐπιφυλάσσει τὸ σπουδαιότατον τῶν ἐν τῇ γραφῇ, τῇ ἐπιστολῇ, ἢ καὶ ὑποδεικνύει συγκαταβατικὴν τινὰ λύσιν τῶν ἐν αὐτῇ.

— Ὁ κατάλογος τῶν ἀρχαιοτέρων ἱεραρχῶν *Ναυπλίου καὶ Ἄργους*. Ὁ Ἰωάννης Σακκελίων ἐξέδωκε τῷ 1885 ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας Τόμ. Β' σ. 37 κ. ἐ. κατάλογον τῶν ἀρχαιοτέρων μητροπολιτῶν *Ναυπλίου καὶ Ἄργους* ἐκ κώδικος ἀποκειμένου παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις ἀρχαίῳ τυπογράφῳ τῆς Ζακύνθου Σεργίῳ Ραφτάνῃ, ἀνατυπωθέντα δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Μ. Λαμπρινίδου (Ἡ *Ναυπλία* ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. Ἐν Ἀθήναις. 1898 σ. 42 κ. ἐ.). Περιγράφει δὲ ὁ Σακκελίων καὶ τὸν ἕλον κώδικα, ἐν ᾧ ὁ κατάλογος οὗτος. Ἡ περιγραφή τοῦ κώδικος αὕτη συμπίπτει πλὴν ἐλαχίστων διαφορῶν τελείως πρὸς τὴν τοῦ Suppl. Grec 1090 τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Παρισίων, εἰς ἣν προφανῶς περιήλθε μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Σακκελίωνος. Περιέχεται δ' ὁ κατάλογος ἐν φ. 297^{a-b} τοῦ Παρισιακοῦ κώδικος. Ἡ δὲ ὑφ' ἡμῶν γενομένη τῷ 1906 ἀντιβολὴ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Σακκελίωνος πρὸς τὸν κώδικα τοῦτον ἀπέδειξεν, ὅτι πλὴν ὀλιγίστων ἀμαρτάδων αὐτοῦ, μὴ σημειωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐκδότου, κατὰ τὰλλα πιστῶς ἀντεγράφησαν τὰ ὀνόματα τὰ εὑρεθέντα ἐν τῷ συνοδικῷ γεγραμμένα τῶν ἀοιδίμων καὶ μακαρίων ἀρχιερέων καὶ ἐπισκόπων ἡμῶν *Ναυπλείου καὶ Ἄργους*, ὡς ἐπιγράφεται ἐν τῷ κώδικι ὁ εἰρημένος κατάλογος. Εἶνε δ' αἱ διαφοραὶ αὗται αἱ ἐξῆς: Σακκελίωνος σ. 37, στ. 3 ὁ καὶ: κώδιξ ὁ καὶ.—Σακκελίωνος σ. 4 Ἰωάννης δ: κώδιξ Ἰωάννης (διορθωθὲν εἶτα εἰς Ἰωάννης) δ.—Σακκελίωνος σ. 5 Ἰωάννης: κώδιξ Ἰωάννης.—αὐτόθι Σακκελίωνος ἀναβιβασθεῖς: κώδιξ ἀναβιβασθεῖς.—Σακκελίωνος σ. 6 *Ναυπλοίου*: κώδιξ *Ναυπλ* —Σακκελίωνος σ. 38, 1 Ἰωάννης: κώδιξ Ἰωάννης.—Σακκελίωνος σ. 4 Α' καὶ Β': κώδιξ

α^η καὶ β^α. — Σακκελίωνος στ. ὁ ἐχειροτόνησεν· κώδιξ καὶ ἐχειροτόνησε.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ κώδικι περιλαμβάνεται καὶ ὁ βίος Σταυρακίου τοῦ Μαλαξοῦ, συντεταγμένος ὑπὸ τοῦ ῥήτορος τῆς μητροπόλεως Ναυπλίου Ἰωάννου Ζυγομακᾶ, « οὐ κτῆμα ὑπῆρχε πιθανῶς καὶ τὸ βιβλίον » κατὰ τὸν Σακκελίωνα. Κατὰ ταῦτα δὲν εἶνε ἀπίθανον, ὅτι καὶ ὁ κατάλογος τῶν μητροπολιτῶν Ναυπλίου ὑπὸ τοῦ Ζυγομακᾶ μετεγράφη ἐκ τοῦ συνοδικοῦ, ἤτοι, καθ' ἃ ὀρθῶς ἐρμηνεύει ὁ Σακκελίων, ἐκ τοῦ ἄλλως λεγομένου κώδικος τῆς μητροπόλεως Ναυπλίου.

— Πέλει καὶ οὐχι πόλει. Ὁ *F. Ritschl* ἐν τῷ *Rheinisches Museum* τοῦ 1872 σ. 117 (πρβλ. τοῦ αὐτοῦ *Opuscula philologica* Τόμ. Ε' σ. 194 κ. ἐ.) ἐξέδωκε τὸ ἐξῆς βιβλιογραφικὸν σημεῖωμα κώδικος τῶν Περσῶν, τοῦ Αἰσχύλου, εὑρεθέντος ἐν Καίρῳ, γεγραμμένου ὄθην τῷ 570 καὶ ἀναγνωρισθέντος ὡς ὑπὸ τοῦ περιπέστου Σιμωνίδου πλαστογραφηθέντος· Καὶ τότε τῆς τῶν Θεσσαλονικέων πόλει βιβλιοθήκης ^{50 50} 50 η ἰνδ. τρίτη ὁ σκευοφύλαξ Λεόντιος. Ὁ δὲ κ. *Bickiar Gardthausen* (*Griechische Palaeographie*. Ἐν Λειψία. 1913 Τόμ. Β' σ. 438) προσκρούει μὲν εἰς αὐτὰς ἤδη τὰς πρώτας λέξεις καὶ τότε ὡς μὴ ἀπαντώσας ἐν βιβλιογραφικαῖς σημειώμασι χρόνων οὕτως ἀρχαίων, ἐνδεικνύει δὲ καὶ τὸ ὑποπτον τῆς λέξεως πόλει προσθέτων μετ' αὐτὴν τὸ (*sic*) καθ' ἃ πρότερον ὁ *Ritschl* γερμανιστὶ τὸ (*so*). Ἄλλ' αἱ μὲν λέξεις καὶ τότε οὐδαμῶς φαίνονται ἡμῖν κακῶς ἔχουσαι, παύει δὲ τὸ σημεῖωμα ὅν ἀυτόχημα πρωτοφανές ὡς πρὸς τε τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον (*geradezu unerhört nach Form und Inhalt*), ὡς παρατηρεῖ ὁ κ. *Gardthausen*, διορθουμένου τοῦ πόλει, ἕπερ ἀπλούστατα παρανεγνώσθη ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν, ὡς βλέπομεν ἐκ τοῦ ἐν σ. 116 τοῦ *Rheinisches Museum* παρενθέτου πανομοιοτύπου, εἰς τὸ ὀρθῶς ἔχον πέλει. Ἄλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ μένη πρωτοφανὴς καὶ ἀπαρριπτεὰ ἢ διὰ γραμμάτων τοῦ μικρογραμμάτου ρυθμοῦ ἐν ἔτει 570 γραφῇ τοῦ σημειώματος; ἦν ἀπετόλμησεν ὁ θρασὺς πλαστογράφος.